

5.1 Jak v TALIS 2018 proběhl výběr škol a učitelů

Šetření TALIS pracuje s reprezentativním vzorkem škol tak, aby zjištění bylo následně možné zobecnit na danou populaci škol a učitelů a bylo možné srovnávat zjištění mezi jednotlivými státy. Celoplošné dotazování definované populace škol a učitelů by bylo technicky příliš náročné a ekonomicky velmi nákladné. V souladu s metodikou OECD provádí výběr škol mezinárodní konsorcium projektu na základě podkladů od jednotlivých států nebo ekonomik. Vzorek škol současně zohledňuje specifika daného vzdělávacího systému (např. druhy škol, regionální členění). Minimální vzorek musí za každý stát zahrnovat 150 škol a 3 000 učitelů.

Výběr vzorku škol probíhá v TALIS jako tzv. dvoukrokový stratifikovaný výběr. V prvním kroku probíhá výběr jednotlivých škol, ve druhém jsou pak uvnitř těchto škol vybíráni učitelé. Školy se vybírají systematicky s pravděpodobností úměrnou jejich velikosti, která je v tomto případě určena počtem učitelů, kteří ve škole vyučují. V každé škole bylo do TALIS 2018 zapojeno nejvýše 30 učitelů. V menších školách byli zapojeni všichni učitelé druhého stupně základní školy nebo nižšího stupně víceletého gymnázia, ve větších školách s více než 30 učiteli byl proveden náhodný výběr učitelů – anonymně ve speciálním softwaru dodaném mezinárodním konsorciem.

Na základě specifik výběru vzorku pro Českou republiku lze v TALIS 2018 srovnávat na úrovni druhého stupně základní školy a nižšího stupně víceletého gymnázia zjištění pro tyto druhy škol. Výběr vzorku TALIS 2018 také zohledňuje kraje České republiky.

Cílová populace – upřesnění vymezení učitele v rámci TALIS 2018

Učitelem na 2. stupni základní školy, popř. v jemu odpovídajících nižších ročnících víceletého gymnázia (tj. na úrovni ISCED 2), je ten, mezi jehož pravidelné povinnosti v tomto školním roce ve vybrané škole patří výuka žáků na 2. stupni základní školy, popř. v nižších ročnících víceletého gymnázia. Učitel, který ve vybrané škole vyučuje na různých stupních, včetně uvedeného stupně ISCED 2, také spadá do cílové populace. Nezáleží na tom, kolik tříd a vyučovacích hodin tento učitel vyučuje.